

V Bruseli 30. septembra 2025
(OR. en)

13388/25

**Medziinštitucionálny spis:
2025/0305 (NLE)**

**AGRI 454
FAO 45
ENV 911
RGA 5**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	29. septembra 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 564 final
Predmet:	Návrh ROZHODNUTIE RADY, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v riadiacom orgáne Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo, pokiaľ ide o určité návrhy predložené na prijatie počas jeho jedenásteho zasadnutia

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 564 final.

Príloha: COM(2025) 564 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 9. 2025
COM(2025) 564 final

2025/0305 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v riadiacom orgáne
Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu
a poľnohospodárstvo, pokiaľ ide o určité návrhy predložené na prijatie počas jeho
jedenásteho zasadnutia**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Toto je návrh rozhodnutia Rady, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať k zmene Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len „zmluva“) – na jedenástom zasadnutí riadiaceho orgánu zmluvy, ktoré sa bude konať od 24. do 29. novembra 2025.

Zmluva nadobudla platnosť v roku 2004. Jej cieľom je zaručiť potravinovú bezpečnosť prostredníctvom zachovania, výmeny a udržateľného využívania svetových genetických zdrojov rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo, ako aj spravodlivého a rovnocenného delenia sa o výhody vyplývajúce z ich využívania. Najvyšším orgánom zmluvy je riadiaci orgán. Je zložený zo všetkých zmluvných strán zmluvy. Únia a všetky jej členské štáty sú zmluvnými stranami zmluvy. Riadiaci orgán má právomoc prijímať zmeny zmluvy a príloh k nej. Tieto zmeny nadobudnú platnosť po ratifikácii, prijatí alebo schválení dvomi tretinami zmluvných strán.

Na základe zmluvy bol vytvorený multilaterálny systém prístupu a delenia sa o výhody (ďalej len „MLS“) pre 64 z niektorých najdôležitejších potravinárskych plodín a krmovín, ktoré sú nevyhnutné pre potravinovú bezpečnosť a vzájomnú závislosť (uvádzajú sa v prílohe I k zmluve). Výmena genetických zdrojov rastlín sa riadi štandardnou dohodou o prevode materiálu (ďalej len „ŠDPM“), ktorou sa vymedzujú práva a povinnosti poskytovateľa a príjemcu materiálu. Ako mechanizmus na prijímanie a využívanie finančných zdrojov, ktoré pochádzajú z MLS, na financovanie projektov v rozvojových krajinách bol zriadený fond na delenie sa o výhody.

Od roku 2013 prebiehajú v rámci zmluvy rokovania zamerané na revíziu MLS s cieľom zvýšiť tok príjmov, ktorý je závislý od počtu používateľov, do fondu na delenie sa o výhody. Rokovania pokročili v rámci otvorenej pracovnej skupiny *ad hoc* na posilnenie fungovania multilaterálneho systému, ktorú riadiaci orgán zriadil v roku 2013. V rokoch 2015 a 2017 bol predĺžený jej mandát a v roku 2022 bola opätovne zriadená. Jej posledné štrnásť zasadnutí sa konalo od 7. do 11. júla 2025. Výsledkom jej práce je balík opatrení, ktorý sa bude posudzovať na prijatie na jedenástom zasadnutí riadiaceho orgánu v novembri 2025. Tento balík obsahuje okrem iného:

1. rozšírenie prílohy I k zmluve s cieľom sprístupniť v rámci MLS viac genetických zdrojov rastlín.
2. revíziu ŠDPM s cieľom zabezpečiť väčšiu efektívnosť jej podmienok pri súčasnom rešpektovaní rovnováhy záujmov poskytovateľov a príjemcov genetických zdrojov rastlín.
3. uznesenie, ktoré má byť pripojené k zmene prílohy I k zmluve a k revízii ŠDPM s cieľom zaoberať sa očakávaniami, pokiaľ ide o delenia sa o peňažné výhody z využívania tzv. digitálnych sekvenčných informácií (ďalej len „DSI“). Pojem DSI (t. j. sekvencie genómu rastlín, ktoré sa môžu prejaviť v rôznych vlastnostiach alebo znakoch a stávajú sa čoraz dôležitejšími nástrojmi výskumu a šľachtenia) nie je obsiahnutý v rámci ŠDPM, keďže je predmetom diskusie o tom, čo presne zahŕňa. Napríklad je ťažké sledovať jeho pôvod alebo jeho prínos k novému produktu, a teda vypočítať výhody z jeho využívania, ktoré sa majú deliť.

Tieto rokovania sa môžu dokončiť na nadchádzajúcom jedenástom zasadnutí riadiaceho

orgánu, ktoré sa uskutoční v novembri 2025. Týmto rozhodnutím sa stanovuje pozícia Únie v súvislosti s predĺžením platnosti prílohy I k zmluve a s revíziou ŠDPM.

Pozícia Únie spočíva v čo najväčšom rozšírení prílohy I a v tom, že ostatné prvky balíka by mali byť podmienené týmto rozšírením. Rozšírenie prílohy I k zmluve a revízia ŠDPM by mali po nadobudnutí ich platnosti právne účinky. Poverenie Rady je preto potrebné na odsúhlasenie výsledku týchto rokovaní, ak je tento výsledok v súlade s pozíciou Únie.

Týmto rozhodnutím by sa malo zrušiť aj predchádzajúce rozhodnutie Rady č. 12102/22, ktoré Rada prijala pred deviatym zasadnutím riadiaceho orgánu v roku 2022, keďže sa vzťahuje len na rozšírenie prílohy I, nie však na ostatné prvky, o ktorých sa bude diskutovať na nadchádzajúcom jedenástom zasadnutí riadiaceho orgánu.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Zmluva poskytuje právne záväzný globálny rámec pre udržateľné zachovanie genetických zdrojov rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo a multilaterálny systém, v rámci ktorého majú všetky zmluvné strany zmluvy nielen prístup k takýmto zdrojom, ale aj podiel na výhodách vyplývajúcich z ich využívania. Cieľom návrhu je zlepšiť fungovanie zmluvy, a preto je v súlade s politikami Únie v oblasti poľnohospodárstva a životného prostredia a podporuje ich.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Cieľom tohto návrhu je podporiť spravodlivé a rovnocenné delenie sa o výhody vyplývajúce z využívania genetických zdrojov rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo v rámci zmluvy. Keďže získané výhody sa použijú na financovanie projektov v rozvojových krajinách, tento návrh je v súlade s medzinárodným partnerstvom a rozvojovou politikou Únie a podporuje ich.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

V článku 218 ods. 9 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) sa stanovuje, že Rada prijme na návrh Komisie rozhodnutia, ktorými sa určujú *„pozície, ktoré sa majú prijať v mene Únie v rámci orgánu zriadeného dohodou, keď je tento orgán vyzvaný prijať akty s právnymi účinkami s výnimkou aktov dopĺňajúcich alebo meniacich inštitucionálny rámec danej dohody“*.

Článok 218 ods. 9 ZFEÚ sa uplatňuje bez ohľadu na to, či je Únia členom predmetného orgánu alebo zmluvnou stranou dohody.

Pojem *„akty s právnymi účinkami“* zahŕňa akty, ktoré majú právne účinky na základe pravidiel medzinárodného práva, ktorým sa riadi predmetný orgán. Zahŕňa aj nástroje, ktoré nemajú záväzný účinok podľa medzinárodného práva, ale *„môžu rozhodujúcim spôsobom ovplyvniť obsah právnej úpravy prijatej normotvorcom EÚ“*.

Riadiaci orgán je orgán zriadený dohodou, konkrétne zmluvou, ktorá bola prijatá na konferencii FAO 3. novembra 2001 a nadobudla platnosť 29. júna 2004.

Únia je spolu so svojimi členskými štátmi zmluvnou stranou tejto zmluvy.

Pripravovaný akt, ktorý má riadiaci orgán prijať, predstavuje akt s právnymi účinkami. Pripravovaný akt bude pre zmluvné strany záväzný podľa medzinárodného práva v súlade s článkami 12.4, 23 a 24.2 Zmluvy.

Pripravovaný akt nedopĺňa ani nemení inštitucionálny rámec zmluvy.

Procesnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 218 ods. 9 ZFEÚ.

Hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ závisí predovšetkým od cieľa a obsahu pripravovaného aktu, v súvislosti s ktorým sa zaujíma pozícia v mene Únie. Ak pripravovaný akt sleduje dva ciele alebo obsahuje dve zložky a ak jeden z týchto cieľov alebo jednu z týchto zložiek možno určiť ako hlavnú, zatiaľ čo druhý cieľ alebo druhá zložka je len vedľajšia, rozhodnutie podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ musí byť založené na jedinom hmotnoprávnom základe, a to na tom, ktorý si vyžaduje hlavný alebo prevažujúci cieľ alebo zložka.

Ak pripravovaný akt sleduje viacero cieľov zároveň alebo obsahuje viacero zložiek, ktoré sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie, hmotnoprávny základ rozhodnutia podľa článku 218 ods. 9 ZFEÚ bude musieť výnimočne zahŕňať viaceré zodpovedajúce právne základy.

Pripravovaný akt sleduje ciele a obsahuje zložky, ktoré patria do oblasti poľnohospodárstva a ochrany životného prostredia. Tieto ciele a zložky sú nerozlučne spojené bez toho, aby jeden cieľ alebo zložka boli oproti ostatným vedľajšie.

Hmotnoprávnym základom navrhovaného rozhodnutia je preto článok 43 ods. 2 a článok 192 ods. 1 ZFEÚ.

Právnym základom navrhovaného rozhodnutia by mal byť článok 43 ods. 2 a článok 192 ods. 1 ZFEÚ v spojení s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Neuplatňuje sa.

- **Proporcionalita**

Neuplatňuje sa.

- **Výber nástroja**

V súlade s článkom 218 ods. 9 ZFEÚ je zvolený nástroj jediným možným nástrojom na dosiahnutie cieľa tohto návrhu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post/kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Pozri ďalej v texte.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Návrh vychádza z textu na rokovanie, ktorý sa bude posudzovať na prijatie na jedenástom zasadnutí riadiaceho orgánu v novembri 2025. Tento balík opatrení vypracovala otvorená pracovná skupina *ad hoc* na posilnenie fungovania multilaterálneho systému, ktorú na tento účel zriadil riadiaci orgán. Práca tejto skupiny zahŕňala iteratívny proces, v rámci ktorého sa text vypracoval na zasadnutiach skupiny, zverejnil sa a potom sa opäť prepracoval na základe pripomienok. Odborníci a zainteresované strany zo všetkých krajín, ktoré sú zmluvnými stranami zmluvy, mali príležitosť zapojiť sa do tohto procesu.

- **Posúdenie vplyvu**

Neuplatňuje sa.

- **Regulačná vhodnosť a zjednodušenie**

Neuplatňuje sa.

- **Základné práva**

Návrh nemá vplyvy na základné práva.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá vplyv na rozpočet.

5. ĎALŠIE PRVKY

- **Plány vykonávania, spôsob monitorovania, hodnotenia a podávania správ**

Neuplatňuje sa.

- **Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu**

V článku 1 sa vysvetľuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na rokovaní počas jedenásteho zasadnutia (alebo nasledujúcich zasadnutí) riadiaceho orgánu zmluvy, pokiaľ ide o zmeny prílohy I k zmluve a prijatie revidovanej štandardnej dohody o prevode materiálu.

V článku 2 sa vysvetľujú podmienky, za ktorých sa pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať, môže odchýliť od obsahu tohto rozhodnutia Rady.

Článkom 3 sa zrušuje predchádzajúce rozhodnutie Rady v tej istej veci.

V článku 4 sa stanovuje dátum straty účinnosti tohto rozhodnutia Rady.

V prílohách I a II sa podrobnejšie uvádza pozícia uvedená v článku 1.

V prílohe III sa podrobnejšie uvádzajú podmienky uvedené v článku 2.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v riadiacom orgáne Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo, pokiaľ ide o určité návrhy predložené na prijatie počas jeho jedenásteho zasadnutia

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 43 ods. 2 a článok 192 ods. 1 v spojení s jej článkom 218 ods. 9,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Únia uzavrela Medzinárodnú zmluvu o rastlinných genetických zdrojoch pre potravinárstvo a poľnohospodárstvo (ďalej len „zmluva“) prostredníctvom rozhodnutia Rady 2004/869/ES¹ a zmluva nadobudla platnosť 29. júna 2004.
- (2) Podľa článku 23 a článku 24.2 zmluvy má riadiaci orgán zriadený zmluvou (ďalej len „riadiaci orgán“) právomoc prijímať zmeny zmluvy a príloh k nej.
- (3) Riadiaci orgán má na svojom jedenástom zasadnutí, ktoré sa bude konať od 24. do 29. novembra 2025, preskúmať a prípadne prijať rozhodnutie o návrhu zmien prílohy I k zmluve, ktorých cieľom je zahrnúť iné genetické zdroje rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo než tie, ktoré sa v súčasnosti nachádzajú v uvedenej prílohe. Na genetické zdroje rastlín zahrnuté v prílohe I k zmluve sa vzťahuje multilaterálny systém prístupu a delenia sa o výhody (ďalej len „multilaterálny systém“) zriadený podľa zmluvy.
- (4) Riadiaci orgán preskúma návrh zmien prílohy I k zmluve v rámci balíka opatrení, ktorý bude zahŕňať aj návrh na revíziu štandardnej dohody o prevode materiálu (ďalej len „ŠDPM“), čo je štandardná zmluva, ktorá upravuje výmenu materiálu v rámci multilaterálneho systému.
- (5) Tento balík opatrení vypracovala otvorená pracovná skupina *ad hoc* na posilnenie fungovania multilaterálneho systému, ktorú na tento účel zriadil riadiaci orgán. Únia by mala podporiť navrhované zmeny prílohy I k zmluve a revíziu ŠDPM, keďže sa očakáva, že tieto zmeny a revízia prispejú k dosiahnutiu hlavných cieľov zmluvy.
- (6) Rozhodnutie riadiaceho orgánu, pokiaľ ide o zmeny prílohy s cieľom zahrnúť ďalšie genetické zdroje rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo a revíziu ŠDPM, bude po prijatí a po ratifikácii, prijatí alebo schválení dvomi tretinami zmluvných strán pre Úniu záväzná. Je preto vhodné stanoviť pozíciu, ktorá sa má v mene Únie zaujať v riadiacom orgáne na jeho jedenástom zasadnutí alebo na ktoromkoľvek nasledujúcom

¹. Rozhodnutie Rady 2004/869/ES z 24. februára 2004 o uzavretí Medzinárodnej zmluvy o genetických zdrojoch rastlín pre výživu a poľnohospodárstvo v mene Spoločenstva (Ú. v. EÚ L 378, 23.12.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2004/869/oj>).

zasadnutí, ktoré sa uskutoční počas platnosti tohto rozhodnutia, ak sa na jeho jedenástom zasadnutí nedosiahne dohoda.

- (7) Zmeny prílohy I k zmluve a revízia ŠDPM by si nevyžadovali žiadnu zmenu práva Únie.
- (8) S cieľom umožniť potrebnú flexibilitu počas rokovaní v priebehu jedenásteho zasadnutia riadiaceho orgánu alebo na ktoromkoľvek nasledujúcom zasadnutí, ak sa na tomto jedenástom zasadnutí nedosiahne dohoda, by Únia mala byť splnomocnená súhlasiť s menšími technickými zmenami v súvislosti s týmto rozhodnutím, pokiaľ ide o rozhodnutie, ktoré má prijať riadiaci orgán k zmenám prílohy I k zmluve a k revízii ŠDPM, za predpokladu, že takéto zmeny nezmenia podstatu tohto rozhodnutia.
- (9) Toto rozhodnutie by sa malo uplatňovať počas obmedzeného obdobia, po uplynutí ktorého by Komisia v prípade neprijatia zmeny prílohy I k zmluve a revízie dohody ŠDPM mala posúdiť účinnosť tohto rozhodnutia a rozhodnúť, či predĺži alebo nepredĺži jeho uplatňovanie alebo ho inak zmení alebo zruší.
- (10) Predchádzajúce rozhodnutie Rady č. 12102/22, ktorým sa stanovuje pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať v riadiacom orgáne zmluvy, by sa malo zrušiť, keďže sa v ňom nezohľadňuje vývoj v rámci otvorenej pracovnej skupiny *ad hoc* na posilnenie fungovania multilaterálneho systému,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. Pozícia, ktorá sa má v mene Únie zaujať na jedenástom zasadnutí riadiaceho orgánu Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo (ďalej len „zmluva“), ktoré sa má konať od 24. do 29. novembra 2025, alebo na ktoromkoľvek nasledujúcom zasadnutí, ak sa na jedenástom zasadnutí nedosiahne dohoda, pokiaľ ide o zmenu prílohy I k zmluve týkajúcu sa rozšírenia pokrytia multilaterálneho systému prístupu a delenia sa o výhody a o prijatie revidovanej štandardnej dohody o prevode materiálu, vychádza z návrhu zmeny prílohy I k zmluve uvedeného v prílohe I a z návrhu revidovanej štandardnej dohody o prevode materiálu uvedeného v prílohe II.
2. Na systém povinných platieb zriadený revidovanou štandardnou dohodou o prevode materiálu sa vzťahujú podmienky súvisiace s nadobudnutím platnosti zmeny prílohy I k zmluve.

Článok 2

Ak je pravdepodobné, že pozícia uvedená v článku 1 bude ovplyvnená novými vedeckými alebo technickými informáciami predloženými pred jedenástym zasadnutím riadiaceho orgánu alebo počas neho, alebo na ktoromkoľvek nasledujúcom zasadnutí, ak sa na jedenástom zasadnutí nedosiahne dohoda, alebo ak je potrebné, aby Únia na tomto zasadnutí začala ďalšie rokovania, pozícia Únie môže podliehať menším technickým zmenám, ktoré sa dohodnú na mieste pri dodržaní zásad stanovených v prílohe III.

Článok 3

Rozhodnutie Rady č. 12102/22 z 13. septembra 2022 o pozícii, ktorá sa má v mene Európskej únie zaujať v riadiacom orgáne Medzinárodnej zmluvy o rastlinných genetických zdrojoch pre výživu a poľnohospodárstvo, pokiaľ ide o zmeny prílohy I k uvedenej zmluve, sa zrušuje.

Článok 4

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Článok 5

Toto rozhodnutie sa uplatňuje do 31. decembra 2029.

Článok 6

Toto rozhodnutie je určené Komisii a členským štátom.

V Bruseli

*Za Radu
predseda
[...]*